

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 066 624/98-4031
Signatura: af6os101

Inspektorát č. 06
Okresní pracoviště Ústí nad Labem

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

- Škola / školské zařízení:** Speciální školy pro mentálně postiženou mládež
Pod parkem 2788, 400 11 Ústí nad Labem
- IZO:** 110 003 462
- Ředitel školy / zařízení:** Mgr. Alena Heneberková
- Zřizovatel:** Školský úřad Ústí nad Labem
- Příslušný školský úřad:** ŠÚ Ústí nad Labem
- Termín inspekce:** 12. 10. - 13. 10. 1998
- Inspektoři:** Mgr. Milena Sýkorová
- Předmět inspekce:** Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.):
Řízení školy
- Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:** Povinná dokumentace, plán práce školy včetně příloh, výroční zpráva školy, tematické plány, pravidla hodnocení pracovníků školy.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Školu navštěvuje v tomto školním roce 270 žáků.

Do tří tříd *přípravného ročníku pomocné školy* bylo zařazeno 19 žáků, z toho 1 žák se sluchovým a 1 žák se zrakovým postižením. Dvě třídy jsou umístěny v kmenové škole, jedna třída je v ÚSP Vaňov.

Do tří tříd *pomocné školy - PŠ*, (nižší, střední a pracovní stupeň) zařazeno 26 žáků.

Do 20 tříd *zvláštní školy - ZVŠ* zařazeno 221 žáků, z toho 4 se sluchovým postižením. 26 žáků pomocné školy a zvláštní školy je zařazeno do tří oddělení *školní družiny*.

1. Koncepční záměry. Plánování výchovně vzdělávacího procesu

Koncepční záměry, zpracované rámcově do roku 2 000, byly projednány s pracovníky školy a rodiči. Vychází z konkrétních podmínek školy a jsou realizovány postupně, systematicky. Jedná se o uplatňování zásad pozitivního chování mezi všemi zúčastněnými /žák - žák, žák - učitel, učitel - žák/ a přípravu žáků na jejich uplatnění v běžném životě.

Pro každý školní rok zpracovává ředitelka školy rámcový roční plán činnosti, který vychází ze souboru pedagogicko-organizačních informací MŠMT ČR, ze závěrů výroční zprávy a z analýzy předchozího plánu práce. Plán, který byl projednán na pedagogické radě a přijat pracovníky školy dne 1. 9. 1998, zahrnuje úkoly týkající se výchovy a vzdělávání, ekonomickou oblast a řídicí činnost. Je doplněn o plán pedagogických rad, školních akcí, plán řídicí a kontrolní činnosti apod.

Úkoly ročního plánu jsou rozpracovány do měsíčních plánů, které jsou k dispozici všem ve sborovně. Ve všech uvedených částech je určen termín, osobní odpovědnost a datum kontroly.

Kontrolu provádí vedení školy (ŘŠ a ZŘŠ). Hodnotící nástroje jsou vytvořeny, pracovníci s nimi byli seznámeni, funguje zpětná vazba.

Četnost pedagogických rad a provozních porad je optimální. Zápisy z pedagogických rad jsou podrobné a mají velmi dobrou administrativní úroveň. Náplň provozních porad, které se konají podle potřeby a řeší aktuální problematiku školy, si ŘŠ připravuje písemně.

Plánování školy je systematické, záměry školy jasné. Pravidla jsou stanovena, zpětná vazba funguje. V této oblasti je škola hodnocena jako nadprůměrná.

2. Plnění učebních plánů a učebních osnov, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Škola pracuje podle vzdělávacích programů schválených MŠMT ČR

⇒ *Vzdělávací program zvláštní školy* č. j. 22 980/97-22

⇒ *Vzdělávací program PŠ a přípravného stupně pomocné školy* č. j. 24 035/97-22.

Žáci, kteří mají kromě mentálního postižení i smyslové postižení, se vyučují *podle individuálních plánů*, které jsou sestaveny ve spolupráci se SPC Liberec (žáci se zbytky sluchu), SPC Praha (žák se zbytky zraku) a SPC Bílina (žáci s těžším mentálním postižením).

V pomocné škole a v prvním až třetím ročníku ZVŠ probíhá výuka v blocích.

Podle doporučení osnov se třídy dělí od 5. postupného ročníku podle pohlaví v hodinách pracovního vyučování a v hodinách tělesné výchovy.

Od 6. ročníku je zavedena polo odborná výuka. Předměty jsou přiděleny s ohledem na odbornou způsobilost vyučujících.

V souladu s Dodatkem k učebnímu plánu jsou v 9. ročníku dvě hodiny pracovního vyučování nahrazeny rýsováním a výtvarnou výchovou.

Rozvrh hodin je v souladu s učebním plánem všech ročníků ZVŠ i všech stupňů PŠ.

Předepsané *osnovy ZVŠ* slouží jako základ k tvořivé práci učitelů a určují maximální rozsah probíraného učiva. Práce *v přípravném stupni PŠ* tvoří přípravnou etapu pro zařazení žáka do PŠ. *Pojetí a rozsah učiva PŠ* je zaměřen na rozvíjení rozumových schopností žáků, na vytváření dovedností a návyků nezbytných pro osvojení základů čtení, psaní a počtů a rozvíjení pracovních dovedností žáků, jejich motoriky, praktických zkušeností a základy rodinné výchovy.

Učivo osnov mají vyučující zpracované v tematických plánech. Zápisy v třídních knihách nejsou v rozporu s učebními osnovami.

Žáci mají možnost zúčastnit se dalších vzdělávacích aktivit. Z nepovinných předmětů to jsou základy plavání, sportovní hry, rodinná výchova, dramatická výchova, zdravotní

tělesná výchova, cvičení s hudbou, výtvarné činnosti a keramické práce. Z kroužků jsou nabízeny pro hochy a dívky míčové a pohybové hry.

Šestnácti žákům s vadami výslovnosti je zajištěna dle rozvrhu, v rámci dopolední výuky, individuální logopedická náprava.

Učební plány a schválené učební dokumenty jsou plněny. Pozitivně lze hodnotit nabídku výuky pro těžce mentálně postižené žáky, individuální logopedickou péči a výuku integrovaných žáků se zbytky sluchu a zbytky zraku. Škola je ve sledované oblasti hodnocena jako vynikající.

3. Odborné a pedagogické řízení

3.1 Organizační struktura

Organizace výchovně vzdělávacího procesu a provozu školy má jasně určená pravidla. Jsou stanoveny kompetence pro řízení i kontrolu. Pracovní náplně ředitelky a zástupkyně se vzájemně prolínají. Metodická sdružení 1. stupně, 2. stupně a PŠ pracují neformálně, řeší konkrétní úkoly.

Povinnosti učitelů jsou vymezeny. Vycházejí z pracovního řádu MŠMT ČR a ze školního řádu.

Řád školy vymezuje povinnosti žáků i jejich práva.

3.2 Personální struktura

Plně kvalifikovaná ředitelka školy je ve funkci od roku 1990, nově byla potvrzena konkurzem v roce 1997. Je metodikem pro zvláštní školy.

Z 33 učitelů má pedagogické vzdělání 75%, předepsanou speciální pedagogiku má 66%, 4 vyučující studují.

Ve třech třídách pomocné školy jsou zároveň s pedagogy tři vychovatelky, z nichž dvě mají střední pedagogické vzdělání.

Ve třech odděleních školní družiny jsou ze tří vychovatelek dvě pedagogicky způsobilé.

Dva správní zaměstnanci /ekonomka na plný úvazek a technicko administrativní pracovnice s úvazkem 0,64/ a osm provozních zaměstnanců /školník, údržbář a 6 uklízeček - všichni na plný úvazek/ vytváří velmi dobré podmínky pro činnost školy.

Mezi zaměstnanci školy panují dobré mezilidské vztahy.

3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Vedení školy umožňuje učitelům a vychovatelkám účast na vzdělávacích akcích a kurzech, zajišťuje odbornou literaturu a časopisy a nekvalifikovaným vytváří podmínky pro dálkové studium.

Působením na studenty PF UJEP - spec. pedagogika, kteří absolvují ve škole náslechy a 14denní průběžnou praxi, se snaží získat nové pracovníky. Za poslední tři roky každým rokem nastoupí jedna absolventka.

Organizace vzdělávacího a výchovného procesu i provozu školy má jasně stanovená pravidla, kompetence jsou adresně delegovány na jednotlivé pracovníky. Metodické orgány pracují neformálně. Pracovníci školy mají vytvořeny příznivé

podmínky pro práci. Vedení školy podporuje odborný růst zaměstnanců. Celkově odborné a pedagogické řízení funguje velmi dobře, nadprůměrně.

4. Kontrolní systém. Kontrola a hodnocení

Kontrolu plnění uložených úkolů průběžně provádí ředitelka školy ve spolupráci se zástupkyní a dalšími pověřenými pracovníky školy. Kontrolní a hospitační činnost probíhá podle plánu. Pracovníci jsou seznámeni s kritérii *hodnocení* jejich práce. Kvalita a iniciativa je oceňována v nadtarifních složkách platů a je stimulem pro ostatní. Hospitace provádí ŘŠ i ZŘŠ. Z písemných hospitačních záznamů je patrné, že poznatky z hospitací, včetně uložených úkolů a opatření, jsou s pedagogickými pracovníky projednávány.

Hodnocení žáků zvláštní školy probíhá průběžně a je prováděno v souladu s Metodickým pokynem ke klasifikaci a hodnocení žáků zvláštní školy č. j. 10 182/98-24.

Hodnocení žáků pomocné školy je prováděno formou širšího slovního hodnocení. Nejméně jednou měsíčně je zhodnocován u každého žáka PŠ vývoj schopnosti soustředění a plnění výukových plánů.

K ocenění výborných výsledků a úspěchů žáků v soutěžích a k motivaci ostatních využívají pochvaly, diplomy a věcné ceny.

Plánovaný kontrolní a hodnotící systém lze charakterizovat jako vzorně fungující. Výsledky kontrol jsou analyzovány a využívány k další práci. Hodnocení žáků má motivující funkci a napomáhá rozvoji osobnosti. V této oblasti lze hodnotit školu jako vynikající.

5. Informační systém - vnitřní a vnější

Škola má propracovaný a účinný vnitřní i vnější informační systém. Způsob předávání informací má jasná pravidla. Žáci i pracovníci se informace dovídají včas, mají zajištěn přístup ke všem potřebným informacím.

Škola pravidelně a včas podává informace rodičům žáků, umožňuje jim schůzky s učiteli a konzultace s výchovným poradcem, podává informace zřizovateli, PPP, SPC Bílina, Liberec a Praha, Městské policii, České policii a přestupkové komisi Magistrátu města Ústí nad Labem.

Důvěrné informace jsou řádně zabezpečeny před zneužitím.

Pro veřejnost škola pořádá besídky a akademie, prezentuje činnost a výsledky svých aktivit v denním tisku. Informace jsou zveřejněny i ve školním časopise „Krupka“, na jehož obsahu se již třetím rokem podílejí i žáci.

Škola zajišťuje častou, včasnou a dobrou informovanost. Tato oblast je velmi dobře propracovaná. Systém lze hodnotit jako nadprůměrný.

6. Vedení povinné dokumentace

Po kontrole povinné dokumentace lze konstatovat, že je vedena řádně, funkčně a v souladu s legislativou.

Povinná dokumentace je vedena úplně, na platných tiskopisech, velmi dobře.

7. Výroční zpráva

Předložená výroční zpráva za školní rok 1997/1998 postihuje všechny oblasti dle zákona č. 564/1990 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění zákona

č. 139/1995 Sb. § 17e, odst. 2, 3 a 4. Obsah, který vychází z analýzy výše uvedeného školního roku, odpovídá zjištěným skutečnostem. Závěrů využila ředitelka školy při plánování pro další školní rok.

Výroční zpráva je velmi dobře zpracována, projednána a schválena poradou pracovníků školy. Její kvalitu lze hodnotit jako nadprůměrnou.

8. Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Rozpočet školy je velmi omezený, ale podle vyjádření ředitelky školy umožňuje realizaci výchovně vzdělávacího programu. Z přidělených prostředků na provoz školy je nutné více než polovinu zaplatit za páru.

Činnost v oblasti využití finančních prostředků je plánovitá, ředitelka školy si čerpání průběžně sleduje.

Poslední kontrolu hospodaření provedl ŠÚ v roce 1996. Odstranění závad bylo ŠÚ dáno na vědomí.

Finanční prostředky jsou využívány efektivně ve prospěch žáků a výchovně vzdělávacího programu

ZÁVĚRY

Škola má stanoveny cíle z hlediska dlouhodobého rozvoje. Konceptní záměr je zpracován a přijat zainteresovanými stranami. Plánování je systematické, pravidla kontroly a hodnocení jsou stanovena, funguje zpětná vazba. Učební plány a osnovy jsou realizovány v souladu se schválenými vzdělávacími programy.

Jako vynikající lze hodnotit nabídku výuky pro těžce mentálně postižené žáky, individuální logopedickou péči, výuku integrovaných žáků se zbytky sluchu a zbytky zraku, širokou nabídku nepovinných předmětů a zájmové kroužky.

Škola se řídí stanovenými pravidly, která umožňují vcelku bezproblémové odborné a pedagogické řízení školy a vzorně fungující systém kontroly a hodnocení. Oblast týkající se informovanosti je velmi dobře propracovaná. Povinná dokumentace je vedena na platných tiskopisech, v souladu s legislativou. Výroční zpráva postihuje všechny oblasti a je v souladu se zjištěnými skutečnostmi. Prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně, ve prospěch žáků a výchovně vzdělávacího programu.

Celkově hodnotím školu ve sledované oblasti jako nadprůměrnou.

V Ústí nad Labem dne 16. 10. 1998

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmuMgr. Milena Sýkorová.....

členové týmu

.....
Přílohy: -

Inspekční zprávu jsem převzal(a) dne26. 10. 1998.....

razítko

Podpis ředitele(ky) školyMgr. Heneberková..v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	27.11.1998	066-713/98-4031
Školský úřad:	27.11.1998	066-713/98-4031
Rada školy:		